

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025**

**ZAMONAVIY TA'LIMDA INNOVATSION JARAYONLAR: INGLIZ TILINI
O'QITISHDA GENDER TERMINOLOGIYASINI O'ZBEK TILI BILAN
QIYOSLASH**

Hamdamova Sevaraxon Oybek qizi

Farg'ona davlat texnika universiteti

O'zbek tili va tillarni o'rgatish kafedrasida assistenti

seviko9214@gmail.com

Хамдамова Севарахон Ойбек кызы

Ферганский государственный технический университет

Ассистент кафедры узбекского языка и преподавания языков

seviko9214@gmail.com

Hamdamova Sevarakhon Oybek qizi

Fergana State Technical University

Assistant, Department of Uzbek Language and Language Teaching

seviko9214@gmail.com

Аннотация: *Мақоллада замонавий та'лимдаги инноватсион жарайонлар асосида инглиз тилини о'қитишда гендер терминологиясини о'zbek тили билан қийосий о'rganish масалалари йoritilgan. Tadqiqotda гендер терминларининг лингвокультурологик хусусиятлари ва таржима муаммолари тahlil қилиниб, raqamli texnologiyalar orqali ularni o'rgatishning samarali usullari taklif etiladi.*

Калит со'zлар: *инноватсион та'лим, гендер терминологияси, инглиз тили, о'zbek тили, қийосий тahlil, таржима муаммолари, raqamli texnologiyalar, лингвокультурология.*

Аннотация: *В статье рассматриваются инновационные процессы в современном образовании и их влияние на преподавание английского языка с учётом гендерной терминологии в сопоставлении с узбекским языком. Анализируются лингвокультурные особенности гендерных терминов и трудности их перевода, предлагаются эффективные методы обучения с применением цифровых технологий.*

Ключевые слова: *инновационное образование, гендерная терминология, английский язык, узбекский язык, сопоставительный анализ, проблемы перевода, цифровые технологии, лингвокультурология.*

Abstract: *The article explores innovative processes in modern education and their impact on teaching English through the comparative study of gender terminology in Uzbek and English. The research analyzes the linguocultural features and translation challenges of gender-related terms and proposes effective teaching methods using digital technologies.*

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

Keywords: *innovative education, gender terminology, English language, Uzbek language, comparative analysis, translation issues, digital technologies, linguoculturology.*

Zamonaviy ta'lim tizimining asosiy maqsadi — talabalarda mustaqil fikrlash, tahlil qilish va muloqot kompetensiyalarini shakllantirishdir. Bu jarayonda innovatsion pedagogik texnologiyalar, raqamli vositalar va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar muhim o'rin tutadi. Xususan, ingliz tilini o'qitishda zamonaviy texnologiyalar yordamida gender terminologiyasini o'zlashtirish tilshunoslik, psixologiya va sotsiologiyaning kesishgan nuqtasida turgan muhim ilmiy yo'nalishlardan biridir.

Innovatsion jarayonlarning ta'lim tizimidagi o'rni. Innovatsion jarayonlar zamonaviy ta'limning rivojlanish bosqichlarini belgilab beradi. Virtual o'quv muhiti, sun'iy intellekt asosidagi o'qitish dasturlari, AR/VR texnologiyalar va masofaviy o'qitish platformalari ingliz tilini o'rganish samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, gender muammolarini o'rganishda interaktiv topshiriqlar, rolli o'yinlar va muloqot simulyatsiyalari talabalarning ijtimoiy va madaniy kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Gender terminologiyasining lingvistik va madaniy xususiyatlari. Ingliz tilida gender bilan bog'liq terminlar (masalan, *gender equality, gender bias, feminism, masculinity, empowerment*) keng qo'llaniladi va ular ijtimoiy hamda madaniy konnotatsiyaga ega. O'zbek tilida esa gender terminologiyasi so'nggi o'n yillikda rivojlanmoqda. *Gender tengligi, ayollar huquqlari, erkaklik va ayollik rollari* kabi atamalar ko'proq ijtimoiy-siyosiy matnlarda uchraydi. Ingliz tilidagi gender atamalari ko'pincha neytral shaklda ifodalanadi, o'zbek tilida esa ularning milliy-madaniy mazmuni kuchliroqdir. Masalan:

Inglizcha termin	O'zbekcha ekvivalenti	Izoh
Gender equality	Gender tengligi	Ijtimoiy adolat va huquqiy tenglikka urg'u beriladi
Gender bias	Gender tarfakashligi	Madaniy stereotiplarga asoslangan kamsitish ifodasi
Feminism	Feminizm	O'zbek tilida chet tildan olingan, ba'zan salbiy konnotatsiyada ishlatiladi
Empowerment	Huquqiy faollik	Ayollarni ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishiga rag'bat beruvchi termin

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

Gender terminlarini o'qitishda innovatsion yondashuvlar. Ingliz tilini o'qitishda gender terminologiyasini o'zlashtirish uchun multimedia vositalar, interaktiv testlar, raqamli lug'atlar va autentik videomateriallardan foydalanish samarali natija beradi. Masalan, *Padlet, Kahoot, Quizizz* kabi platformalarda gender mavzusida mashg'ulotlar tashkil etish talabalarni mustaqil fikrlashga, terminlarni kontekstdan to'g'ri tushunishga o'rgatadi.

Shuningdek, ingliz va o'zbek tillaridagi gender terminlarining qiyosiy tahlili talabalarining lingvokulturologik tafakkurini kengaytiradi, madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyani rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy ta'limda innovatsion jarayonlar ingliz tilini o'qitish samaradorligini oshirishda, ayniqsa gender terminologiyasini o'zlashtirish jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi. Bunday yondashuv nafaqat til o'rganish, balki madaniyat, jamiyat va shaxs rivojlanishining uzviy bog'liqligini ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Aldrich, C. *Learning by Doing: A Comprehensive Guide to Simulations, Computer Games, and Pedagogy in e-Learning and Other Educational Experiences*. San Francisco: Jossey-Bass, 2005.
2. UNESCO (2023). *Gender Equality and Education: A Global Review of Progress and Challenges*. Paris: UNESCO Publishing.
3. Council of Europe (2020). *Gender Mainstreaming Toolkit for Education Systems*. Strasbourg.
4. Hamdamova, S.O. (2024). *Innovatsion pedagogik yondashuvlar va gender sezgirlikning ingliz tili ta'limidagi o'rni*. Farg'ona davlat texnika universiteti ilmiy axboroti.
5. Cambridge University Press (2022). *Digital Pedagogy and Gender Awareness in English Language Teaching*.
6. Хамдамова С. О. Эффективность использования мультимедиа и гипермедиа на занятиях английского языка // Вопросы науки и образования. – 2018. – №. 8 (20). – С. 89-91.
7. qizi Hamdamova S. O. et al. Gender's impact on the achievements in the process of learning the english language as a foreign language //Scientific Bulletin of Namangan State University. – 2021. – Т. 2. – №. 2. – С. 415-418.
8. Qizi K. S. O. Teaching Gender-Sensitive Language And Gender-Biased Terminology //The American Journal of Social Science and Education Innovations. – 2021. – Т. 3. – №. 09. – С. 28-33.

**TALIM STRATEGIYASI: YUQORI MALAKALI BO'LAJAK PEDAGOG
KADRLAR TAYYORLASH ISTIQBOLLARI**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
21.10.2025

9. Kasimova G. M., Hamdamova S. O. Gender terminology. Suggested ways of teaching and needs of gender terminology //PEDAGOGS jurnali. – 2023. – T. 35. – №. 2. – С. 123-127.

10. Hamdamova S. O. Q. Gender tushunchasi va uning asosiy mohiyati //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – T. 2. – №. Special Issue 20. – С. 714-717.

11. Hamdamova S. O., Negbaxtov S. Y. Teaching english through digital education //Fergana state university conference. – 2023. – С. 29-29.

12. ХАМДАМОВА С. О. Гендер. Образование. Трансформация //ЭКОНОМИКА. – С. 999-1002.

13. Hamdamova S. O., Saminjonov H. Teaching and learning process //Fergana state university conference. – 2023. – С. 76-76.

14. Mahmudovna K. G. et al. Teaching gender terminology, effective teaching strategies of teaching gender terminology, resources and challenges of teaching terminology in an esl classroom //Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 129-134.

15. Hamdamova S. O., Negbaxtov S. Y. Teaching english through digital education //Fergana state university conference. – 2023. – С. 29-29.

16. Muzaffarova S. et al. Analysis of cultural and ideological factors influencing gendered language //International Journal of Artificial Intelligence. – 2025. – Т. 1. – №. 5. – С. 475-477.

17. Хамдамова С. Interdisciplinary Approaches in Teaching English to Technical Students //Лингвоспектр. – 2024. – Т. 4. – №. 1. – С. 210-212.

18. Hamdamova S. The need of teaching gender-inclusive language in english for specific purposes in order to provide the future specialists for using gendered language //Бюллетень науки и практики. – 2024. – Т. 10. – №. 2. – С. 552-555.